

Saksbehandler: Hilde Ognedal
Telefon: 92089516
Seksjon: Reguleringsseksjonen
Vår referanse: 16/17731
Deres referanse:
Vår dato: 20.12.2016
Deres dato:

Att:

FORSLAG TIL REGULERING AV FORSØKSFISKET ETTER MAKRELLSTØRJE I 2017 - HØRING

Fiskeridirektoratet sender med dette på høring forslag om regulering av forsøksfisket etter makrellstørje i 2017.

Hørings svar sendes til Fiskeridirektoratet på følgende e-post:
postmottak@fiskeridir.no, per fax på nr. 55 23 80 90, eller per post: Postboks 185 Sentrum, 5804 Bergen innen 3. februar 2017.

Med hilsen

Stein-Åge Johnsen
seksjonssjef

Hilde Ognedal
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift

FORSLAG TIL REGULERING AV FORSØKSFISKET ETTER MAKRELLSTØRJE I 2017 - HØRING

Innledning

Det vises til sak 20/2016 på reguleringsmøtet med orientering om forsøksfisket etter makrellstørje i 2016. Den norske makrellstørjekvoten for 2017 er på 52,48 tonn og direktoratet foreslår at fisket gjennomføres som et forsøksfiske der ett fartøy får tillatelse til å delta med en kvote på 42 tonn, og at 10,48 tonn settes av til dekning av unngåelig bifangst.

Den internasjonale fiskeriforvaltningsorganisasjonen ICCAT (The International Commission for the Conservation of Atlantic Tunas), som forvalter fisket etter makrellstørje i Middelhavet og Atlanterhavet, er opptatt av å unngå overkapasitet i fiskeflåten for å hindre ulovlig fiske. I forvaltningsplanen stilles det derfor strenge krav til samsvar mellom kvote og antall fartøy som får delta i fisket. Fartøyet som fisket størje i 2016 tok 39,64 tonn i ett enkelt kast. For å unngå fare for et betydelig overfiske, mener Fiskeridirektoratet at det kun bør åpnes for forsøksfiske med ett fartøy som har adgang til å fiske med ringnot¹ i 2017.

Det forslås også å stille krav om at fartøy som vil delta, i tillegg til å være over 15 meter, må fiske med størjenot. Videre foreslås det at fartøyet må være egnet, bemannet og utrustet til fiske etter makrellstørje og at det legges frem en plan for håndtering og levering av fangst som sikrer at kvaliteten ivaretas. I tillegg bør det kreves at fartøyet har tilstrekkelig plass til observatører fra ICCATs regionale observatørordning og Havforskningsinstituttet. Høringsinstansene bes vurdere om det også bør settes krav til tidligere erfaring fra fiske etter makrellstørje med not i norske farvann. Dersom to eller flere påmeldte fartøy oppfyller kravene avgjøres utvelgelsen ved loddtrekning.

Videre foreslår direktoratet å innføre et minstemål på 30 kg eller 115 cm, med en maksimum tillatt innblanding av fisk under minstemål på 5 %, i tråd med krav i ICCATs forvaltningsplan. Ut over dette videreføres det meste av reguleringene fra 2016.

Nasjonalt

Norske fartøy tok store fangster av makrellstørje på 1950-tallet, men utover på 60- og 70-tallet falt fangstmengdene, og fra slutten av 80-tallet ble det kun tatt sporadiske bifangster. På grunn av bestandens dårlige forfatning ble alt fiske etter makrellstørje i norske farvann forbudt i 2007. Sporadiske bifangster ble registrert i kolmulefisket vest av Irland i 2008, 2013 og 2014. I 2013 ble det også registrert bifangst av størje i fisket etter hestmakrell i våre farvann.

Ettersom en så klare tegn til bedring i bestandssituasjonen, ble det i 2014 åpnet for forsøksfiske etter størje med ett ringnotfartøy i norske farvann. Den norske kvoten var da på 30,57 tonn. I 2015 var den norske kvoten på 36,57 tonn makrellstørje, og ett ringnotfartøy og ett skoleskip som fisket med line fikk tildelt kvoter på henholdsvis 20 tonn og 14,5 tonn. Hverken forsøksfisket i 2014 eller 2015 resulterte i fangst, men i 2015 ble det tatt 8,4 tonn størje som bifangst. Av dette ble i overkant av 1,6 tonn tatt i kolmulefisket i EU-sonen, mens resten ble tatt i norske farvann. Det meste ble tatt som bifangst i fisket etter makrell.

¹ Både konsesjonspliktige fartøy og fartøy som ikke må ha konsesjon omfattes.

Den norske makrellstørjekvoten for 2016 var på 43,71 tonn. Ett ringnotfartøy fikk tildelt en kvote på 32 tonn. Resten ble satt av til bifangst. Fartøyet tok 39,64 tonn størje i ett kast. I tillegg er det tatt 4,15 tonn som bifangst i fiske etter andre arter. Norges kvote for 2016 er dermed oppfisket. I tillegg til disse fangstene ble to størjer avlivet som følge av at de hadde gått inn i oppdrettsmerder.

Internasjonalt

Makrellstørje er en langtmigrerende art som forvaltes av ICCAT. Organisasjonen har ansvaret for bevaring og forvaltning av tunfisk og tunfisklignende arter i Atlanterhavet og tilstøtende farvann som Middelhavet og Mexicogolfen. Norge ble medlem i ICCAT i 2004, etter å ha hatt observatørstatus i organisasjonen i mange år.

Bestanden av makrellstørje har som følge av overbeskatning lenge vært i svært dårlig forfatning. For å begrense fangstene og få en effektiv gjenoppbygning på plass, har ICCAT de siste 10 - 15 årene gjennomført en rekke tiltak, blant annet lave fangstkvote og krav om å tilpasse fangstkapasitet til kvotene. Videre er det gitt regler om vern av gyteområder, tiltak for å unngå fangst av ungfisk, krav til registrering av all fangst og kontroll med at den årlige totalkvoten ikke overstiges.

De siste årene har en sett en positiv utvikling i bestandssituasjonen, noe som har ført til at totalkvoten har økt. I 2016 var den på 18 911 tonn, og i 2017 legger ICCATs forvaltningsplan opp til en økning til 22 705 tonn. Norge har en andel på 0,23 % av totalkvoten, noe som tilsvarer en kvote på 52,48 tonn i 2017.

Gjennomføring av forsøksfisket i 2016

Fisket etter makrellstørje ble i 2016 regulert som et forsøksfiske. I utgangspunktet ble det åpnet for fiske med ett ringnotfartøy og ett linefartøy, men ettersom ingen linefartøy over 15 meter meldte sin interesse, var det bare ett fartøy som fikk adgang til å delta. Fartøyet fikk tillatelse til å fiske med størjenot og ble innmeldt til ICCATs fartøyregister for perioden 8. august til 30. oktober 2016. Det hadde observatør fra ICCAT om bord hele tiden det var i fisket, og i tillegg var observatør fra Havforskningsinstituttet med under det meste av fisket.

Forsøksfisket ble stoppet 19. september etter at det var tatt en enkelt fangst som oversteg fartøykvoten. Fangsten på 39,64 tonn (191 individer) ble landet i utpekt ICCAT-havn med inspektør fra Fiskeridirektoratet til stede under hele landingen. Videre ble det utstedt ICCAT fangstsertifikat for fangsten.

I tillegg er det registrert 4,15 tonn som bifangst i fiske etter andre arter. Av disse ble litt over ett tonn tatt i fisket etter kolmule, i overkant av to tonn tatt i fisket etter makrell, mens resten ble tatt i fisket etter nordsjøsilde og reker.

Forsøksfiske i 2017 - nærmere om forslag til forskrift

Virkeområde

Forskriften gjelder i Norges territorialfarvann, i Norges økonomiske sone, og for norske fartøy i farvann under andre lands jurisdiksjon og i internasjonalt farvann. Det vil si at det i utgangspunktet er forbudt for norske fartøy å fiske makrellstørje uansett hvor de befinner seg, og at det er forbudt for utenlandske fartøy å fiske størje i våre farvann. Samtidig innebærer

høringsforslaget at det åpnes for et begrenset fiske av makrellstørje i det tidsrom størjen befinner seg i norske farvann.

Forsøksfiske

Det har vist seg vanskeligere enn antatt å fiske størje i våre farvann. Forsøksfisket etter makrellstørje i 2014 og 2015 resulterte ikke i fangst, men fartøyet som fisket i 2016 fikk en stor fangst i ett kast. Denne fangsten kom imidlertid først etter lengre tids fiske.

Havforskningsinstituttet har pekt på at økosystemet på Vestlandet på 50- og 60-tallet var helt annerledes enn i dag, og at dette gir utfordringer for dagens fiske. Den gang var det i større grad småsild langs kysten sør for Stad, mange tobisstimer og brisling som tiltrakk seg makrellstørje. Nå er disse små pelagiske artene byttet ut med makrell som er vanskeligere å fange for makrellstørjen, særlig når makrellen står spredt og er i mindre konsentrasjoner. Da vil makrellstørjen spre seg utover et større område for å jakte på makrellen.

Antall observasjoner av makrellstørje i norske farvann i 2016 har økt kraftig både i antall stimer, geografisk utbredelse og tidsperiode sammenlignet med 2014 og 2015. Samtidig opplyser Havforskningsinstituttet at det er vanskelig å kvantifisere tilstedeværelsen av makrellstørje (antall stimer, antall individer og størrelsesfordeling) basert på de ulike observasjonene. En god del av stimene har trolig beitet på 0-gruppe makrell i 2016, altså makrell i størrelsen 10-15 cm.

Ettersom det kun har vært tatt en størjefangst i norske farvann på svært mange år, mener Fiskeridirektoratet at det fortsatt er behov for å kartlegge størjenes vandringsmønster og hvordan de best kan fiskes i våre farvann, Det foreslås derfor at fisket også i 2017 gjennomføres som et forsøksfiske.

Fritidsfiske

Fritidsfiske etter makrellstørje har vært forbudt i 2016. Fiskeridirektoratet har imidlertid mottatt henvendelser fra flere aktører som har vist interesse for et slikt fiske. I en del land utøves fritidsfiske som en viktig del av det kommersielle fisket etter makrellstørje, og flere aktører peker på mulighetene dette kan gi for turistnæringen langs kysten. Her må det imidlertid understrekes at ICCATs forvaltningsplan for makrellstørje² stiller strenge krav til slikt fiske. Blant annet kreves at hvert fartøy som skal delta må ha særskilt tillatelse fra nasjonale myndigheter, at fartøyene i størst mulig utstrekning skal slippe ut igjen levedyktig størje, at fartøy i utgangspunktet ikke kan lande mer enn en størje per dag, og at størje tatt i disse fiskeriene ikke kan omsettes, men skal trekkes fra kvoten.

Ettersom den norske kvoten er liten og en relativt stor andel må settes av til bifangst i kommersielt fiske, mener Fiskeridirektoratet at den resterende kvoten bør settes av til direktefiske, og at det dermed ikke er rom for å åpne for et fritidsfiske av størje i 2017. Fiskeridirektoratet ber om høringsinstansenes synspunkt på dette.

Kvote

Den norske kvoten på 52,48 tonn skal dekke direktefiske, samt bifangst av makrellstørje tatt i andre fiskeri. På grunn av de store bifangstene i 2015 ble det satt av 11,71 tonn til bifangst i 2016. Bifangstene i 2016 har ikke vært av samme omfang som i fjor, men det har også i år blitt tatt en del bifangster, og i tillegg har det kommet en rekke meldinger om

² <http://www.iccat.int/Documents/Recs/compendiopdf-e/2014-04-e.pdf> - om sports- og rekreasjonsfiske i punktene 30 til 34

størjeobservasjoner. Den store direktefangsten i år, sett sammen med bifangstene i 2015 og 2016 og det økende omfanget av observasjoner av størje, tyder på at makrellstørjen er i ferd med å vende tilbake til våre farvann. Det foreligger imidlertid fortsatt usikkerhet rundt vandringsmønster og betydelig risiko for store bifangster i norske farvann. Av den grunn, og ut fra en føre-var tilnærming, er det nødvendig å sette av en andel til bifangst som tar høyde for dette. Direktoratet foreslår at bifangstandelen settes til 10,48 tonn og at kvoten for direktefisket settes til 42 tonn.

Av forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 (utøvelsesforskriften) § 48 følger at levedyktig bifangst skal slippes ut, mens død eller døende størje skal føres i land. Per i dag gjelder imidlertid ikke ilandføringsplikten for bifangst av størje i Skagerak. Ettersom det i 2016 også ble tatt bifangst av makrellstørje i Skagerak, vil utøvelsesforskriften § 48 bli utvidet slik at også død og døende størje tatt i Skagerak skal ilandføres.

Adgang til å delta

Erfaringene fra 2014 og 2015 tilsier at det er vanskeligere enn antatt å fiske størje i norske farvann. For å øke muligheten for fangst fikk Norge gjennomslag i ICCAT for å drive forsøksfiske med ett ringnot- og ett linefartøy i 2015 og 2016. Til tross for at Havforskningsinstituttet i 2015 gikk til innkjøp av komplett lineutstyr for fiske etter makrellstørje, og dette kunne lånes ut, var det kun ett fartøy (skolefartøy) som viste interesse for å fiske med line dette året. I 2016 var det ingen linefartøy over 15 meter som meldte seg på forsøksfisket. Dette har blitt begrunnet med at lineflåten er opptatt i andre fiskerier i den perioden det er aktuelt å fiske etter makrellstørje i norske farvann.

I orienteringsnotat til reguleringsmøtet høsten 2016 ga Fiskeridirektoratet uttrykk for at det ikke burde åpnes for fiske med mer enn ett fartøy i 2017. Flere representanter for næringen mente imidlertid at det er behov for to fartøy for å bedre mulighetene for å fiske den norske kvoten i våre farvann.

ICCAT har i flere år vært særlig opptatt av å hindre ulovlig fangst av makrellstørje, og organisasjonen har i denne sammenheng sett det som viktig å redusere overkapasitet i fisket. Det enkelte medlemsland må derfor hvert år innen 15. februar sende inn en fiskeplan, der det redegjøres for nasjonal forvaltning, kapasitet og kontroll av fisket. Det stilles blant annet krav om at det må være balanse mellom medlemslandets kvote og antall fartøy som får tillatelse til å fiske kvoten. Planen må godkjennes av ICCAT før medlemslandene kan fiske størje. På årsmøtet i 2016 ble det bestemt at det i tillegg skal sendes inn oversikt over forholdet mellom nasjonale kvoter og planlagt fiskekapasitet. Ved beregning av fangstkapasitet skal det legges til grunn at ringnotfartøy med lengde over 40 meter har en kapasitet på ca. 70 tonn, ringnotfartøy mellom 24 og 40 meter har en kapasitet på ca. 50 tonn, mens ringnotfartøy under 24 meter har en kapasitet på ca. 34 tonn. To ringnotfartøy vil dermed anses å ha en kapasitet som klart overstiger den norske kvoten.

Erfaringen fra 2016 viser at det er tilstrekkelig med ett ringnotfartøy for å ta hele den norske kvoten avsatt til direktefiske. I tillegg kom det en rekke meldinger om observasjoner av store størjeflak. Årets fangst og ICCATs krav om kapasitetsbegrensning innebærer at det neppe er innen rekkevidde for Norge å få godkjent en fiskeplan i ICCAT som legger opp til å fiske med mer enn ett ringnotfartøy. Dersom det åpnes for å fiske med to ringnotfartøy, vil det også foreligge en betydelig risiko for overfiske av den norske kvoten. Av ICCATs reguleringer følger at overfiske ett år skal trekkes fra etterfølgende års kvote.

På reguleringsmøtet kom det også innspill om at to fartøy kunne samarbeide om å lete etter størje, men fiske på en kvote. Forvaltningsplanens bestemmelser for å hindre overkapasitet medfører imidlertid at det kan bli vanskelig få godtatt en fiskeplan som legger opp til fiske med flere fartøy enn det kvoten vår tilsier. Selv om to fartøy eventuelt skal samarbeide, må begge fartøyene meldes inn til ICCATs fartøyregister, og de må ha egne kvoter, noe som innebærer at kvoten avsatt til direktefiske må fordeles på to fartøy. Øvrige krav i ICCATs forvaltningsplan vil også gjelde for begge fartøy, blant annet må begge fartøyene betale for å ha observatør fra ICCATs regionale observatørordning om bord under hele fisket, jf. omtale av dette nedenfor.

På denne bakgrunn mener direktoratet at det kun bør åpnes for fiske med ett fartøy i 2017.

a) Fartøy over 15 meter

ICCAT stiller en rekke krav til rapportering av fangst i størjefiske, blant annet krav til posisjonsrapportering og elektronisk fangst dagbok. Ettersom fartøy over 15 meter allerede er pålagt elektronisk rapportering og posisjonsrapportering, ble fisket i 2016 forbeholdt disse. Direktoratet foreslår at det også i 2017 settes krav til at fartøy som skal delta skal være større enn 15 meter.

b) Størjenot

I den tiden norske fartøy drev et større fiske etter makrellstørje ble det tatt i bruk et eget redskap, såkalt størjenot, ved målrettet fiske etter størje. Begrunnelsen den gang var at vanlig not ikke hadde tilstrekkelig styrke. Det ble ikke stilt krav om bruk av størjenot i fisket i 2015, men i 2016 ble det ved utlysning av forsøksfiske gitt uttrykk for at fartøy som ville fiske med størjenot ville bli foretrukket. Bruk av makrell- eller sildnot (såkalt nordsjønot) i direktefiske etter størje vil imidlertid øke sannsynligheten for bifangst av pelagisk fisk. Dette gjelder spesielt makrell, ettersom makrellstørjen er på beitevandring i norske farvann og ofte følger makrellstimer. Ved fiske etter størje vil det være vanskelig å håndtere begge fangster på en slik måte at også bifangst av makrell kan anvendes til konsum. Fordelen med størjenot er at dette gir et renere fiske med mindre bifangst, slik at fartøyet vil kunne fiske i områder med makrellforekomster. Bruk av størjenot vil trolig også øke kvaliteten og dermed verdiskapningen. Fiskeridirektoratet foreslår derfor at det for 2017 blir innført krav om at fartøy som vil delta i forsøksfisket må bruke størjenot.

Erfaringene fra 2015 og 2016 viser at det utilsiktet kan bli tatt store mengder størje som bifangst i fisket etter andre arter. Fiskeridirektoratet vil stoppe fisket når den norske totalkvoten er beregnet oppfisket.

c) Påmelding og utvelgelse av fartøy

Fisket etter makrellstørje i våre farvann må gjennomføres med svært begrenset innsats. Det må derfor foretas en utvelgelse blant fartøyene som søker om å delta. I årene 2014 - 2016 ble utvelgelsen gjort ved at Fiskeridirektoratet vurderte hvilket fartøy som var best kvalifisert til å lykkes i et forsøksfiske. For 2017 foreslås det å endre utvelgelsesmetoden i retning av mer objektive vilkår. Det foreslås å stille som krav at fartøy, i tillegg til å være egnet, bemannet og utrustet til fiske etter makrellstørje, også må legge frem en plan for håndtering og levering av fangst som sikrer at kvaliteten ivaretas. Videre må fartøyet ha tilstrekkelig plass om bord til å ha med observatør fra ICCATs regionale observatørordning og fra Havforskningsinstituttet.

Det vurderes å innføre krav om at søkerne må kunne dokumentere at mannskapet har kompetanse gjennom erfaring fra makrellstørjefiske. Når størjen er i norske farvann om sensommeren og høsten er den i en aktiv beiteperiode og opptrer spredt. Erfaring fra

størjefiske i andre farvann (for eksempel Middelhavet eller på Reykjanesryggen) er derfor lite relevant for å finne og fange størje i våre farvann. Tilsvarende gjelder for fiske med annet redskap, som for eksempel line. Dersom et krav om erfaring fra størjefiske innføres, vurderes derfor kun erfaring med fiske med not i farvann under norsk jurisdiksjon. Alternativt kan dette kravet til kompetanse gjennom tidligere erfaring utelates. I praksis vil da alle fartøy over 15 meter som kan fiske med not og har størjenot tilgjengelig kunne melde sin interesse for å delta i loddtrekningen.

Dersom to eller flere påmeldte fartøy oppfyller kriteriene foreslås det at utvelgelsen blir avgjort ved loddtrekning.

Når det gjelder planen for å gjennomføre og levere fangst, vil det her være naturlig å kreve at det redegjøres for hvordan kvaliteten på makrellstørje søkes ivaretatt, både i forbindelse med fisket, om bord, ved landing og ved videresalg. Fisket etter makrellstørje skiller seg fra andre fiskeri i den forstand at makrellstørjen kan ha en kroppstemperatur som er ca. 6 - 7 grader over omgivelsestemperaturen, blant annet på grunn av den mørke, oksygenrike muskulaturen. I tillegg øker makrellstørjens temperatur i stressituasjoner. Det er derfor viktig med nedkjøling/ nedfrysing for å unngå forråtnelse av kjøttet. Da makrellstørjen kan veie fra 50 – 400 kilo er det nødvendig å ha spesialutstyr om bord for å sikre nedkjøling. I tillegg må det i størst mulig grad unngås at makrellstørjen utsettes for trykk og slag, da dette kan forringe kvaliteten. Det er derfor viktig at makrellstørjen kan tas om bord på en mest mulig skånsom måte. Riktig behandling av makrellstørjen vil bidra til høyere pris per kilo for fangsten. Det finnes eksempler på makrellstørje av dårlig kvalitet der kiloprisen har vært rundt 10 kroner kiloet, mens god kvalitet kan oppnå flere hundre kroner per kilo.

d) Minstemål

ICCAT har i forvaltningsplanen innført minstemål for makrellstørje på 30 kg eller 115 cm. Samtidig er det åpnet for innblanding av 5 % størje mellom 8 og 30 kg eller med en lengde mellom 75 og 115 cm.

Havforskningsinstituttet har registrert detaljert informasjon om nærmere 260 000 individer av makrellstørje tatt i norske farvann i perioden 1950 til 2016. Individvekten har variert mellom 50 og 450 kg. Det vil si at det ikke er registrert fangster under ICCATs minstemål i våre farvann.

Fiskeridirektoratet er derfor innstilt på å innføre minstemål og innblandingsprosent i samsvar med kravene i ICCATs forvaltningsplan.

e) Observatørordning

Forvaltningsplanen stiller også krav om 100 % observatørdekning ved fiske etter makrellstørje med not. Det er videre et krav om at observatøren er fra ICCATs regionale observatørprogram(ROP). Kostnaden for observatør i 2017 er foreløpig ikke fastsatt, men for 2016 var det et fast beløp på €7 500 + €4 400, samt et døgnhonorar på €230. For fartøy som tidligere har deltatt i fisket etter makrellstørje og som har hatt observatør fra ICCAT om bord, var kostandene redusert til €3 300 + €4 400, pluss døgnhonoraret på €230. Før observatør tildeles må alle kostnader være betalt.

ICCATs regelverk om regionale observatørordning for makrellstørje krever at det skrives en kontrakt (Memorandum of Understanding – MOU) mellom selskapet som leverer observatøren og fartøyet. Kontrakten finnes her:

http://www.iccat.int/Documents/Comply/ROPBFTMOU_2015_EN.pdf

Ved å signere kontrakten forplikter fartøyet seg til å ta imot observatør uten hensyn til kjønn, religion og alder. Videre plikter fartøyet å sørge for lugar, mat og sanitære forhold tilsvarende offiserenes, samt tilgang til en rekke dokumenter, satelittnavigasjonssystem, radar, elektronisk kommunikasjonsutstyr, tilstrekkelig med plass på broen om bord slik at observatøren kan utføre oppgavene sine m.m. Det er også krav om at observatøren må være dekket av forsikringen om bord.

Ytterligere informasjon om den regionale observatørordningen i ICCAT finnes her:

<http://www.iccat.int/en/ROPbft.htm>

Fartøy som får adgang til å delta i forsøksfiske etter makrellstørje i 2016 må ha egen lugar disponibel til observatør som skal være om bord under fisket.

f) Prøver/Havforskningsinstituttet

Direktoratet foreslår også å videreføre ordningen med at fartøyet kan pålegges å ha forskere fra Havforskningsinstituttet om bord for prøvetaking av fangst, slik at fartøy som vil delta må ha tilstrekkelig plass om bord til forsker fra Havforskningsinstituttet. Prøvetaking som nevnt vil kunne bidra til økt kunnskap om arten, og således sikre at den forvaltes på best mulig måte. Det foreslås også at fartøyet kan pålegges å ta prøver på vegne av Havforskningsinstituttet.

g) Varsel om fangst og landing kun i utpekte havner

Når det gjelder direktefisket etter størje ønsker Fiskeridirektoratet i utgangspunktet å legge opp til fullkontroll av samtlige landinger i 2017. Alle fartøy som får fangst av makrellstørje må straks varsle Fiskeridirektoratets FMC om fangsten. Videre må fartøyet senest fire timer før landing varsle om i hvilken havn størjefangsten skal landes. Kravet om varsling skal også gjelde for bifangster, men ved bifangster vil spørsmålet om fullkontroll blir vurdert konkret for hver enkelt landing. I særlige tilfeller vil det også kunne gjøres unntak fra kravet om fullkontroll ved direktefangst.

Det følger videre av ICCATs forvaltningsplan at all fangst av makrellstørje skal landes i utpekte havner. Per i dag er følgende havner utpekt for landing av makrellstørje:

Atløy, Austevoll, Bodø, Borg, Breivika, Bukta, Bulandet, Båtsfjord, Bøvågen, Egersund, Ellingsøy, Florø, Fosnavåg, Glesvær, Harøysund, Honningsvåg, Kalvåg, Karmsund, Karmøy, Kirkenes, Kristiansund, Kristiansand, Larvik, Leirvik, Liavågen, Melbu, Måløy, Oslo, Raudeberg, Rypefjord, Selje, Sirevåg, Skudeneshavn, Skutvik, Smøla, Solstrand, Sortland, Stavanger, Trollebø, Uthaug, Vadsø og Ålesund.

Kravet om landing i utpekt havn gjelder både fangst og bifangst. Direktoratet kan peke ut flere havner i Norge dersom det er behov for dette. For at en norsk havn skal pekes ut, er det imidlertid nødvendig at havnen er lett tilgjengelig for inspektører fra Fiskeridirektoratet, og at disse kan gjennomføre kontroll av landinger der.

Videre foreslås det å videreføre muligheten til å lande størje i utenlandske havner, under forutsetning av at dette er havner utpekt i ICCAT. Dersom fartøy skal lande i slik havn, må det sende forhåndsmelding om havneanløp i samsvar med kravet i ICCAT.

Oversikt over alle utpekte havner i ICCAT finnes her:

<http://www.iccat.int/en/Ports.asp>

Forhåndsmelding om havneanløp i ICCAT finnes under lenken Advanced Request of Entry into Port, som er tilgjengelig under følgende lenke:

<http://www.iccat.int/en/portinspection.htm>

Omsetning av bifangst

I reguleringen av forsøksfisket etter makrellstørje i 2017 er det foreslått at en relativ stor andel av kvoten avsettes til uunngåelig bifangst. På reguleringsmøtet i november 2016 ble det fra flere hold gitt uttrykk for at fartøy som får slik bifangst bør få beholde hele verdien. Dersom størsteparten av fangstverdien ved bifangst av makrellstørje blir inndratt, vil dette kunne lede til at død og døende størje ikke blir ilandført.

Det er imidlertid forbudt å fiske makrellstørje for andre fartøy enn de som får adgang til å delta i forsøksfisket i 2017. Og av utøvelsesforskriften § 48 følger det at levedyktig bifangst skal sette ut igjen, mens død eller døende makrellstørje skal ilandføres. Avsetningen til bifangst er gjort for å ha dekning for uunngåelig bifangst. Den åpner ikke for et lovlig bifangstfiske. Konsekvensen av dette er at verdien skal inndras etter forskrift 12. mars 2010 nr. 390 om inndraging av fangst og bruk av inndregne midlar (inndragingsforskriften). Ved pålagt ilandføring åpnes det for vederlag for omkostninger etter inndragingsforskriften § 3. Slikt vederlag er satt til 20 % av verdien av den ulovlige fangsten.

ICCAT Fangstdokumenter

Ved fangst av makrellstørje skal ICCAT fangstdokument fylles ut, og det er utviklet en egen elektronisk portal for utstedelse av slike fangstdokumenter. De ulike handelsledd fra fisker til eventuell eksportør vil kunne få tilgang til portalen, slik at de kan logge seg inn og registrere opplysningene elektronisk. Fiskeridirektoratet kan også bistå med dette. Dokumentene må godkjennes av direktoratet for å være gyldige. Omsetning uten gyldig fangstdokument er ikke tillatt, jf. forskrift 20. mars 2009 nr. 332 om fangstdokumentasjon for makrellstørje, storøyet tunfisk og sverdfisk. Kravet om fangstsertifikat gjelder også for bifangst.

Forbud mot omlasting

I henhold til forvaltningsplanen i ICCAT er det forbudt å drive omlasting av makrellstørje til havs. For å sikre god kontroll med fisket av makrellstørje i oppstartsfasen, foreslår Fiskeridirektoratet også å forby omlasting i havn.

Forslag til forskrift

Med bakgrunn i det ovenstående foreslås følgende forskrift om regulering av fisket etter makrellstørje i 2017:

Forskrift om regulering av forsøksfisket etter makrellstørje (*Thunnus thynnus*) i 2017

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet den xx.xx.xxxx med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) §§ 11, 12, 16, 22, 36, 37, 46, 47, 52 og 59 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) §§ 12, 20 og 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99.

§ 1 Virkeområde

Forskriften gjelder i Norges territorialfarvann og økonomiske sone, fiskerisone ved Jan Mayen og fiskevernsonen ved Svalbard. For norske fartøy gjelder forskriften også i farvann under andre lands jurisdiksjon og i internasjonalt farvann.

§ 2 Generelt forbud

Det er forbudt å fiske og lande makrellstørje (*Thunnus thynnus*) i 2017. Forbudet gjelder også fritidsfiske.

§ 3 Totalkvote

Totalkvoten er fastsatt til 52,48 tonn. Uten hinder av forbudet i § 2 kan norske fartøy med adgang til å delta, fiske og lande inntil 42 tonn makrellstørje i Norges territorialfarvann og økonomiske sone. I tillegg er 10,48 tonn avsatt til dekning av uunngåelig bifangst av makrellstørje i fisket etter andre arter.

§ 4 Deltakelse

Ett fartøy med adgang til å fiske med ringnot kan delta i forsøksfisket etter makrellstørje i 2017 og kan i perioden fra og med 25. juni til og med 31. oktober fiske makrellstørje med størjenot i Norges territorialfarvann og økonomiske sone.

§ 5. Påmelding og tillatelse

Fartøy over 15 meter med adgang til å fiske med ringnot og som vil delta i fisket, må sende påmelding til Fiskeridirektoratet på følgende e-post: postmottak@fiskeridir.no, per fax på nr: 55 23 80 90, eller per brev: Postboks 185 Sentrum, 5804 Bergen. Påmelding må være sendt senest xxxx 2017.

Fartøy som vil delta i forsøksfisket må dokumentere:

- at det er egnet, bemannet og utrustet til fiske etter makrellstørje
- tidligere erfaring med fiske etter makrellstørje med not i farvann under norsk jurisdiksjon
- en plan for håndtering og levering av fangst som sikrer at kvaliteten ivaretas
- at det har tilstrekkelig plass om bord til observatører fra ICCATs regionale observatørordning og Havforskningsinstituttet.

Det kan stilles vilkår om at fartøy som deltar i fisket skal ha observatør fra Havforskningsinstituttet om bord eller samle biologiske data etter nærmere angitte retningslinjer. Dersom to eller flere påmeldte fartøy oppfyller kriteriene avgjøres utvelgelsen ved loddtrekning. Ingen fartøy kan delta i fisket etter makrellstørje uten tillatelse fra Fiskeridirektoratet.

§ 6. Observatører

Fartøy med adgang til å delta i forsøksfisket skal ha 100 % dekning av observatører fra det regionale observatørprogrammet (RoP) til Den internasjonale kommisjonen for bevaring av tunfisk (ICCAT).

Fartøyet kan pålegges å gå til land for å hente observatør.

Fartøyet plikter å dekke alle kostnader ved å ha observatører om bord, herunder kostnadene som kreves inn av ICCAT og andre kostnader som oppstår.

Fiskeridirektoratet kan ved manglende betaling nekte fartøyet videre deltakelse i fisket.

§ 7 Rapportering, inspektører og havneanløp

Fartøyet skal sende posisjonsrapportering og rapportere elektronisk fangst- og aktivitetsdata i samsvar med forskrift 21. desember 2009 nr. 1743 om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy (ERS-forskriften). Ved fangst av makrellstørje skal norsk FMC kontaktes på telefon 55 23 83 36. Melding om havneanløp etter nevnte forskrift § 13 skal sendes senest fire timer før estimert anløp havn.

Før fangst av makrellstørje kan landes skal inspektør fra Fiskeridirektoratet være til stede på mottak. Kravet om inspektør gjelder ikke for landing av bifangst.

Fangst av makrellstørje kan kun landes til havner utpekt særskilt til dette formålet i ICCAT. Dersom fartøyet skal lande i utenlandsk havn, må fartøyet sende forhåndsmelding om havneanløp i samsvar med gjeldende krav i ICCAT.

Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra første ledd tredje punktum og annet ledd.

§ 8 Forbud mot omlasting

Det er forbudt å omlaste makrellstørje.

§ 9 Forbud mot bruk av fly og helikopter

Det er forbudt å benytte fly, helikopter eller ubemannede luftfartøy i forbindelse med fiske etter makrellstørje.

§ 10. Overføring av fangst

Det kvantum som tildeles fartøy med adgang til å delta i forsøksfisket kan ikke overføres til annet fartøy. Det er også forbudt å motta og å lande fangst som er fisket av et annet fartøy.

§ 11 Bifangst

Det er ikke tillatt å ha bifangst av makrell eller sild ved fiske etter makrellstørje, med mindre bifangsten kan avregnes fartøyets kvote.

Bifangst av makrellstørje er forbudt i fisket etter sild, makrell og andre arter.

§ 12 Avkortning av kvote ved dumping eller neddreping

Er fangst forsettlig eller uaktsomt dumpet eller på annen måte drept ned, kan Fiskeridirektoratets regionkontor fatte vedtak om en forholdsmessig avkortning av kvoten. Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 13 Meldeplikt ved sprenging av not

Fartøy som fisker med not skal melde fra om notsprenging på eget skjema til Fiskeridirektoratets regionkontor.

Fartøy som er underlagt kravet til elektronisk rapportering av fangst- og aktivitetsdata skal melde fra om notsprenging i tråd med ERS-forskriften § 12.

§ 14 ICCAT-regelverk

Deltakende fartøy skal følge regler fastsatt i eller i medhold av Den internasjonale konvensjonen av 14. mai 1966 om bevaring av atlantisk tunfisk.

Mottakerliste:

Erik Grimsøen

Fiskebåt	Røysegata 15	6003	ÅLESUND
Havforskningsinstituttet	Postboks 1870 Nordnes	5817	BERGEN
Kystvakten	Postboks 295	8401	SORTLAND
Mattilsynet	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Nidaros Kystmeitelag			
Norges Fiskarlag	Postboks 1233 Sluppen	7462	TRONDHEIM
Norges Fritids og Småfiskerforbund	v/Lars Kongsvik	5243	FANA
Norges Fritids- og Småfiskerforbund			
Norges Havfiskeforbund			
Norges Jeger- og Fiskeforbund	Postboks 94	1378	NESBRU
Norges kyst- og fjordfiskarlag	v/ Tom Sollie	6065	ULSTEINVIK
Norges Kystfiskarlag	Postboks 97	8380	RAMBERG
Norges Kystfiskarlag v/Ove Morten Hagen		7950	ABELVÆR
Norges Råfisklag	Postboks 1263 Sluppen	7462	TRONDHEIM
Norges Sildesalgslag	Postboks 7065	5020	BERGEN
Norges Trollingforbund			
Norske Sjømatbedrifters Landsforening	Postboks 639 Sentrum	7406	TRONDHEIM
Næringslivets Hovedorganisasjon	Postboks 5250 Majorstua	0303	OSLO
Pelagisk Forening/Pelagisk Servicekontor AS	Slottsgaten 3	5003	BERGEN
Rogaland Fiskesalgslag SA	Postboks 1539 Kjelvene	4093	STAVANGER
Sjømat Norge	Postboks 5471 Majorstuen	0305	OSLO
Sjømat Norge	Postboks 5471 Majorstuen	0305	OSLO
Skagerakfisk SL	Postboks 401	4664	KRISTIANSAND S
Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag	Postboks 408 Sentrum	6001	ÅLESUND

Mottakerliste:

Toll- og avgiftsdirektoratet	Postboks 8122 Dep	0032	OSLO
Vest-Norges Fiskesalslag	Postboks 83	6701	MÅLØY
WWF-Norge		0130	OSLO

Kopi til:

Nærings- og fiskeridepartementet	Postboks 8090 Dep	0032	OSLO
----------------------------------	-------------------	------	------